

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Salut
Direcció General de Salut Pública i Consum

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2012

Coordinació Autònoma de Drogues i de l'Estratègia de la Sida

ÍNDEX:

➤ Introducció	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH	4
▪ Proves realitzades per centres.....	4
▪ Sexe i edat	4
▪ País d'origen	5
▪ Tendència sexual	6
▪ Motiu de la prova	7
▪ Ús del preservatiu	7
➤ Comentaris, resum dels aspectes més destacables	8

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

3

Introducció

L'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació va començar a impulsar la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer en envelopats instal·lats al carrer, i des del 2008 es fan a les seus d'ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears) de Palma i d'Eivissa, en diferents CAD (centres d'atenció a les drogodependències), al CAITS (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual) i a la seu de Metges del Món.

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'aconsellament (*counselling*). El test utilitzat és el Determine HIV ½, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2012

Proves realitzades per centres

Durant el 2012 s'han fet **un total de 595** proves ràpides en els diferents centres:

Centre	Proves	Positius
ALAS Mallorca	121	2
ALAS Eivissa	41	0
Metges del Món	235	3
CAD	95	0
CAITS	103	5
Total	595	10

4

Del nombre total de proves (595) es disposa d'informació sobre les característiques sociodemogràfiques i les conductes de risc respecte del VIH de 520 proves, amb els resultats següents:

Sexe i edat

El 42,9 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 57,5 %, dones. El grup d'edat majoritària se situa en el rang de 30-39 anys (40,6 %) (veg. fig. 1, fig.2 i fig.3).

Fig.1 CAIB . Distribució per sexe

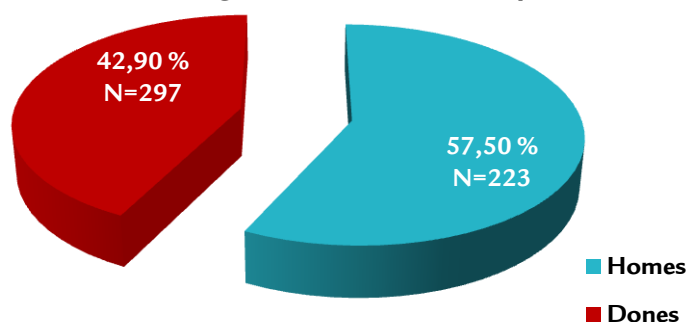

Fig. 2 CAIB. Distribució per edat

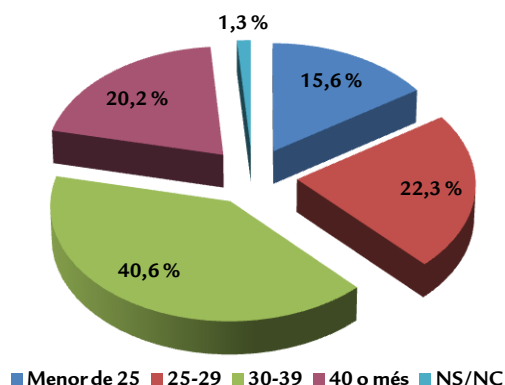
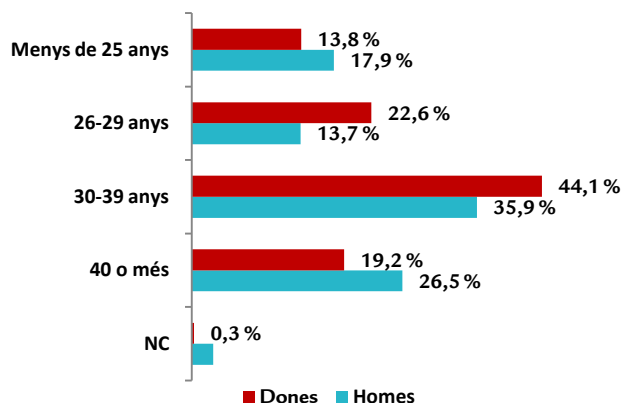

Fig. 3. CAIB. Distribució

5

País d'origen

El 45,8 % de les persones que s'han fet la prova són d'origen espanyol i el 53,3 %, d'origen estranger. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 4 i fig. 5).

Fig.4. CAIB. País d'origen

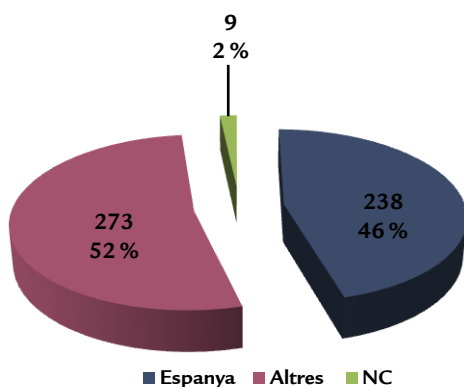
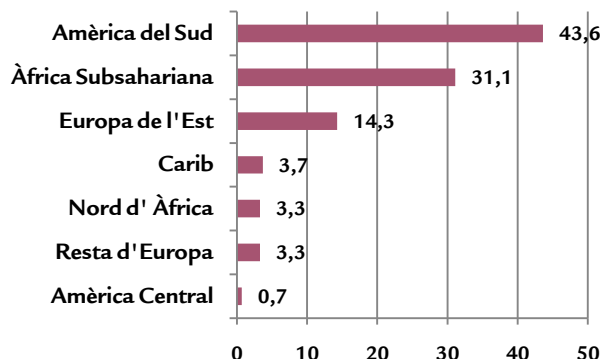

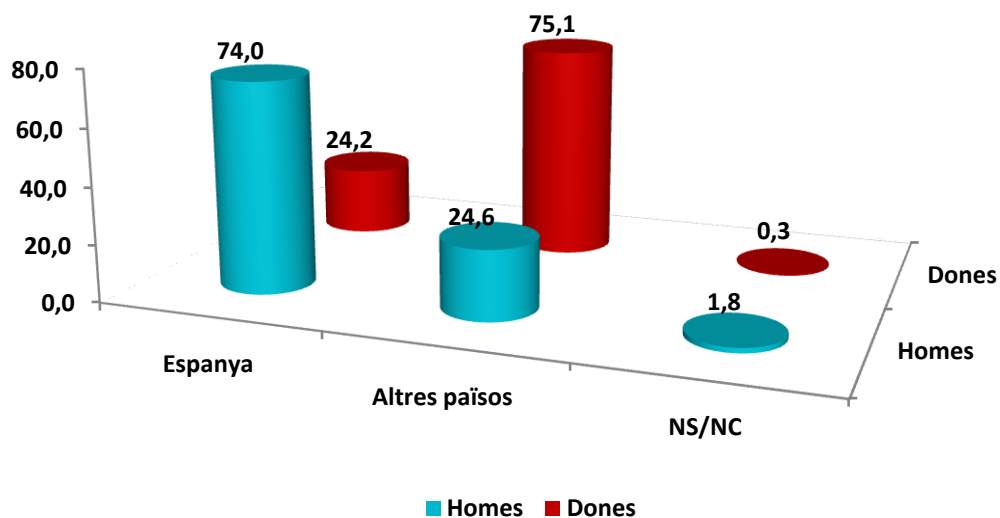
Fig.5. CAIB Distribució en zones geogràfiques

Les dones procedents d'altres països han sol·licitat fer-se la prova en un percentatge major que les espanyoles (74,7 % vs. 24,6 %, fig. 6). De les dones (297) el 67 % exerceixen la prostitució. De les dones que exerceixen la prostitució el 82 % són estrangeres enfront del 8,5 % de les espanyoles, la qual cosa podria explicar el major nombre d'estrangeres que es fan la prova.

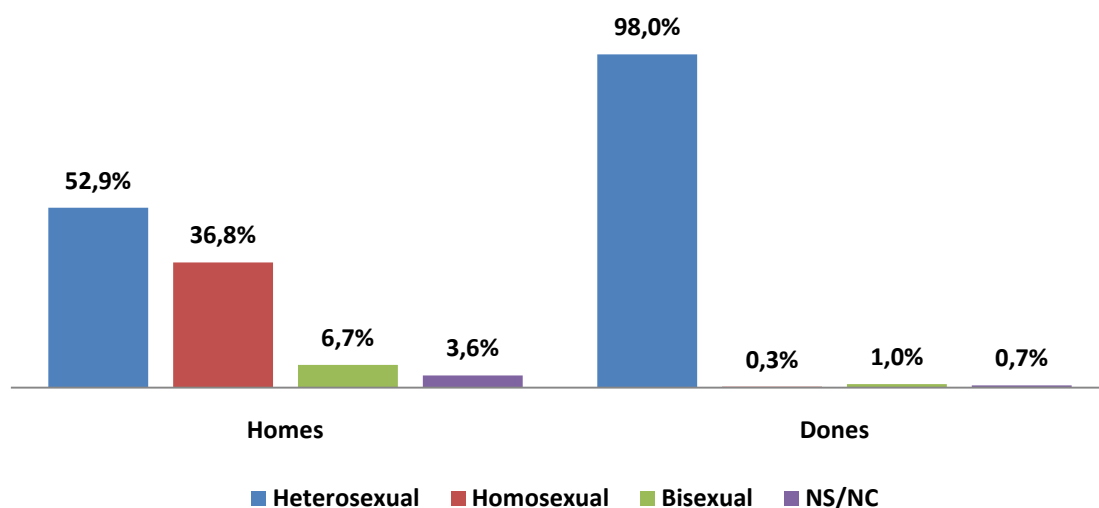
Fig. 6 CAIB. Distribució per sexe i procedència

Tendència sexual

El 78,7 % de les persones de la mostra es defineixen com a heterosexuals; el 16 %, homosexuals, i el 3,5 %, bisexuals. La distribució de la tendència sexual segons el sexe queda representada en la figura 7.

Fig. 7. CAIB. Distribució per sexe i tendència sexual

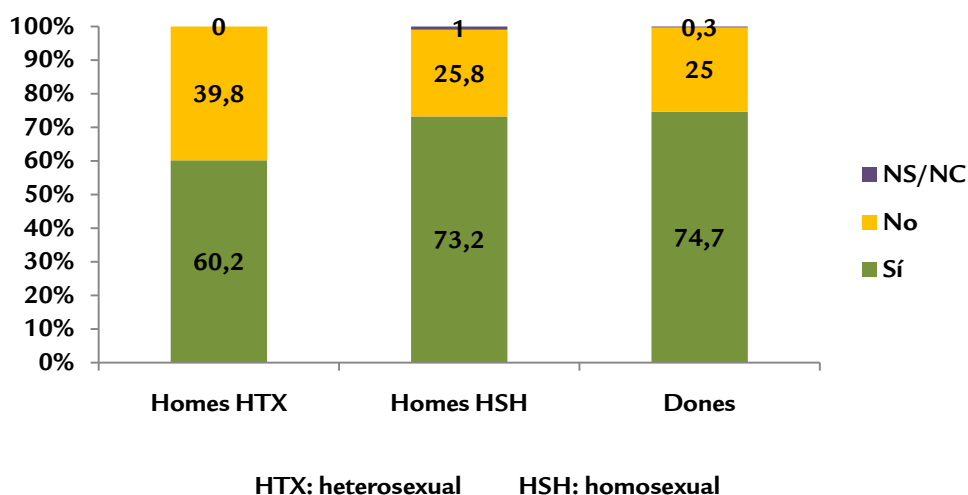
Motiu de la prova

En el 93 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motiva la sol·licitud de la prova. En el 90,3 % dels casos la causa és una pràctica sexual de risc.

Més de la meitat de les persones de la mostra (70,2 %) ja s'han fet una prova o més anteriorment. Entre els homes, els qui es repeteixen la prova amb més freqüència (73,2 %) són els homes que mantenen relacions sexuals amb homes (veg. fig. 8).

7

Fig. 8 Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el sexe

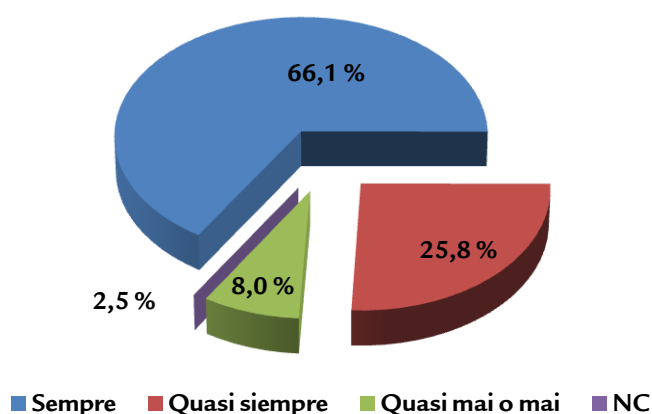

Ús del preservatiu

Un total de 512 persones han contestat les preguntes sobre l'ús del preservatiu. D'aquestes, el 64,5 % utilitzen sempre el preservatiu en les relacions sexuals amb parelles ocasionals, i el 7,8 % no l'utilitzen mai o quasi mai. El percentatge d'homes que utilitzen sempre el preservatiu amb la parella ocasional és inferior al de dones (el 54,4 % vs. el 71,9 %). Entre els homes, els homosexuals utilitzen preservatiu en una proporció més alta que els heterosexuals (el 65,9 % vs. el 47,8 %) amb les seves parelles ocasionals (veg. fig. 9).

Fig. 9 CAIB. Ús preservatiu amb la parella ocasional

Entre les persones que tenen una parella estable (270), els homes heterossexuals són els qui menys usen el preservatiu en les relacions ocasionals (el 53,3 % vs. el 71,8% dels homosexuals i el 77 % de les dones) i el 18,3 % dels homes heterossexuals no l'utilitza mai o quasi mai.

Comentaris, resum dels aspectes més destacables

- **Proves realitzades en els centres.** A l'hora de valorar el nombre de resultats positius s'ha de tenir en compte que tant Metges del Món com CAITS treballen amb població de risc i, per tant, el percentatge de resultats positius és més alt que en la població general.
- **Nombre de proves.** S'ha produït una disminució en el nombre de proves realitzades durant el 2012 a causa de la disminució del nombre de proves fetes a ALAS.
- **Sexe i edat.** Tant en les dones com en els homes el grup d'edat majoritari que es fa la prova se situa en el rang de 30-39 anys (40,6 %).
- **País d'origen.** S'ha produït un augment del nombre de proves en persones d'origen estranger del 44,4 % al 55,3 %. Aquest increment, en part, es deu al fet que Metges del Món —que treballa majoritàriament amb població estrangera— ha augmentat durant el 2012 un 18,7 % el nombre de proves realitzades.

Destaca l'augment de proves a persones procedents de l'Àfrica Subsahariana (15,7 % al 31 %) també produït per l'augment de proves que ha duit a terme Metges del Món en aquesta població.

- **Tendència sexual.** És semblant als anys anteriors; les persones heterosexuals es fan més la prova i entre els homes s'ha produït un lleuger augment en el nombre de proves entre els homosexuals.
- **Motiu de la prova.** La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves (90,3 %) ha estat la sexual, igual que en els anys anteriors.
- **Ús del preservatiu.** El 7,8 % de les persones que s'han fet la prova no utilitzen mai o quasi mai el preservatiu en les relacions sexuals ocasionals. Els homes l'utilitzen menys que les dones en les relacions sexuals ocasionals (el 54,4 % vs. el 71,9 %).